

Arrenca el curs 2009-2010 amb 47 graus a la UAB

Els graus de nova creació de la UAB han tingut una gran acceptació entre els estudiants que s'incorporen aquest any a la Universitat. **PÀG. 3 i 4**

RELLEU A LA XARXA VIVES D'UNIVERSITATS

El Consell General de la Xarxa Vives d'Universitats es va reunir el juliol passat al Rectorat de la UAB per elegir president el rector de la Universitat de València, Francisco Tomás Vert, en substitució de la rectora de la UAB, Ana Ripoll. **PÀG. 5**

LA UAB, UN CAMPUS D'EXCEL·LÈNCIA

El 14 de juliol passat va tenir lloc la presentació del projecte perquè la UAB opti al Campus d'Excel·lència Internacional, un programa del govern central que vol potenciar la projecció de 15 universitats espanyoles en el context internacional. **PÀG. 7**

NOU PAS CAP A LA INVISIBILITAT

Investigadors de la UAB han dissenyat un dispositiu que fa invisibles els objectes a un tipus de llum: les ones electromagnètiques de molt baixa freqüència, que fan que el camp magnètic sigui nul al seu interior i el deixen intacte a l'exterior. **PÀG. 9**

CONSELL DE GOVERN

INFORME DE LA RECTORA

Augmenten els grups de recerca consolidats

La UAB opta al programa Campus d'Excel·lència Internacional

➤ L'impuls de la recerca i les mesures de contenció econòmica centren l'últim informe del curs 2008-2009

En el seu informe per a la darrera reunió del Consell de Govern del curs passat, que va tenir lloc el 15 de juliol, la rectora de la UAB, Ana Ripoll, va tractar, entre altres temes, la situació actual de la recerca a la Universitat. Ripoll va valorar positivament l'augment que hi ha hagut dels grups de recerca consolidats durant els darrers anys, ja que, actualment, la UAB disposa de 218 grups, mentre que l'any 2005 en tenia 155. Alhora, va informar del projecte que presentarà la UAB per optar al programa Campus d'Excel·lència Internacional del govern espanyol, presentat el 14 de juliol (podeu llegir-ne més informació a la pàgina 7).

Pel que fa a les titulacions, la rectora va explicar que, el curs 2009-2010, la UAB impartirà totes les especialitats demanades del nou màster de formació de professorat d'educació secundària obligatòria i batxillerat, formació professional i ensenyament d'idiomes. I, respecte als estudis de grau, la rectora va comentar que la UAB ha fet una bona campanya de promoció en un context de molta competitivitat entre les universitats i va agrair la tasca de les persones que hi treballen.

A més, va comentar que la Generalitat de Catalunya ja ha fet oficial, amb la publicació al *Diari Oficial*, la creació de la Facultat d'Economia i Empresa i de l'Escola d'Enginyeria de la UAB. Joan Montllor ha estat nomenat degà en funcions de la Facultat d'Economia i Empresa, i Joan Sorribes, director en funcions de l'Escola d'Enginyeria.

La rectora va dedicar una part de l'informe a l'àmbit econòmic, marcat pel context de crisi que vivim actualment. Ripoll va explicar que el Consell Social ha demanat a la UAB que faci un pla de xoc per afrontar la situació. Va anunciar

Ripoll va elogiar la campanya realitzada per promocionar els graus de la UAB i va agrair la tasca del personal implicat

que hi haurà restriccions pressupostàries i que caldrà ser molt rigorós en les despeses.

A més, va explicar que s'està considerant la possibilitat d'organitzar properament una jornada de solidaritat davant la crisi econòmica per tal de compartir el compromís i la consciència social de la institució amb totes les persones que treballen a la UAB. També es va parlar al Consell de Govern, atesa la necessitat d'establir restriccions pressupostàries,

de la possibilitat de reorientar la realització la Festa Major, que genera importants despeses per a la Universitat.

De cara als pròxims mesos, la rectora va anunciar que s'està treballant un esborrany del futur Pla Estratègic de la UAB. També va comentar que el proper any temàtic de l'Autònoma tractarà sobre la comunicació i va anunciar l'acte d'inauguració del curs acadèmic, que tindrà lloc el 22 de setembre.

NOU PRESIDENT DE LA XARXA VIVES

D'altra banda, Ripoll va explicar que Joan Comella ha estat nomenat director de l'Institut de Recerca Hospital Universitari Vall d'Hebron, i el va felicitar expressament pel seu nou càrrec. També va explicar el relleu que ha traspassat la UAB a la Universitat de València al capdavant de la Xarxa Vives d'Universitats, tema del qual us informem més àmpliament a la pàgina 5.

Pel que fa a la informació d'àmbit estatal, la rectora va comentar que es preveu que properament es publiqui un nou real decret que reguli els estudis de doctorat. També va explicar com s'està organitzant al Govern la gestió de la política universitària: s'ha creat una comissió de coordinació entre el Ministeri d'Educació i el Ministeri de Ciència i Innovació i, a més, un membre d'aquest darrer ministeri assistirà a les reunions del Consell d'Universitats.

MÉS INFORMACIÓ: www.uab.cat/relacions-institucionals

ACORDS

NOUS DEPARTAMENTS

S'aprova la creació de nous departaments: el Departament d'Infermeria, el Departament de Comunicació Audiovisual i de Publicitat I, el Departament de Comunicació Audiovisual i de Publicitat II, el Departament de Mitjans, Comunicació i Cultura i el Departament de Periodisme i de Ciències de la Comunicació.

PRESSUPOSTOS 2009

S'informa favorablement de la proposta de Pressupost de la UAB per a l'any 2009 i s'eleva al Consell Social.

GRAU DE CIÈNCIES BIOMÈDIQUES

S'aprova el canvi de denominació del títol de Grau de Biomedicina per Grau de Ciències Biomèdiques.

GRAU D'INFERMERIA

S'aprova la implantació del Grau d'Infermeria a la Facultat de Medicina.

NOVA UNITAT A FÍSICA

S'aprova la proposta de creació de la nova Unitat de Física Teòrica: Informació i Fenòmens Quàntics, al Departament de Física de la UAB.

CAMPUS

Gran resposta dels estudiants als graus nous

La UAB supera els deu mil sol·licitants en primera preferència

➤ L'Autònoma aplega el 21,80% de les sol·licituds en primera preferència de tot el sistema català

Les titulacions de grau de nova creació que la UAB començarà a impartir aquest curs 2009-2010 han tingut una gran acceptació per part dels futurs estudiants, segons dades obtingudes de la primera assignació de places del sistema universitari català (les set universitats públiques presencials més la Universitat de Vic), que va tenir lloc el mes de juliol passat.

Els estudis de la UAB més sol·licitats en primera preferència han estat Medicina (877 en primera preferència i 3.289 en el total de les 8 preferències), el Grau d'Educació Primària (611 en primera i 2.892 en total), el Grau d'Educació Infantil (515 en primera i 1.752 en total), Psicologia (485 i 2.401) i Veterinària (437 i 842).

Els estudis més sol·licitats en primera preferència han estat Medicina, Educació Primària, Educació Infantil i Veterinària

Tres notes de tall han superat el 8: la doble titulació Grau de Física i Grau de Matemàtiques, que amb un 8,88 ha resultat ser la nota de tall més alta de tot el sistema universitari català; Medicina, amb 8,44, i el Grau de Biotecnologia, amb 8,28 (en el quadre adjunt podeu consultar les notes de tall més altes).

En general, les notes de tall de les titulacions que ofereix la UAB s'han incrementat amb gairebé un punt de mitjana.

L'encert de la nova oferta docent de la UAB s'ha vist reflectit en les notes de tall de titulacions que són totalment noves o de creació recent, com Ciències Biomèdiques, Genètica, Microbiologia, Bioquímica, Biologia Ambiental, Estudis d'Àsia Oriental, Criminologia, Arqueologia o Gestió Aeronàutica, totes amb notes de

Un moment de les Jornades de Portes Obertes d'enguany, que van tenir lloc del 20 al 23 de gener.

tall més altes que la mitjana de la UAB, que és d'un 5,74.

El gruix dels estudiants de nou accés que iniciaran els seus estudis a la UAB el curs 2009-2010 cursaran ja algun dels 47 estudis de grau que ofereix la Universitat entre centres propis i adscrits. La resta ho faran en alguna de les 24 diplomatures,

enginyeries tècniques, enginyeries superiors, llicenciatures o títols propis superiors que encara ofereix la UAB.

En total, l'Autònoma ha tingut 8.943 assignats al juliol, que suposa un 23% del sistema català entre totes les seves titulacions de centres propis i adscrits.

Continua a la pàgina següent.

De Jerez de la Frontera a Bellaterra

L'estudiant que ha accedit a la UAB amb la nota de tall més alta és Agustín Almoril Porras, que des de Jerez de la Frontera (Cadis) vindrà a viure a la Vila Universitària per estudiar Biotecnologia, estudis als quals ha accedit amb una nota de 9,82.

Per què Biotecnologia?

Tot el que signifiqui transformar micro-organismes ho trobo molt apassionant. De petit, però, el que m'agradava més era l'herpetologia, l'estudi dels rèptils i els amfibis... Però després em vaig començar a interessar per la biotecnologia i tot aquest món.

Com es fa per treure unes notes tan altes?

Doncs no he fet res d'especial ni he utilitzat cap metodologia específica. Senzillament, he agafat uns bons apunts a les classes i uns dies abans dels exàmens he treballat de valent. Però només uns dies abans...

I per què la UAB?

Dubtava entre les universitats de Salamanca, l'Olavide de Sevilla i la UAB. Però després de preguntar i d'informar-me una mica, em vaig decantar per l'Autònoma. Per què? Doncs perquè la ciutat de Barcelona m'encanta. Perquè vaig veure que el pla d'estudis estava força bé i la UAB ja fa molts anys que ofereix Biotecnologia, amb la qual cosa té molt rodatge. I perquè impulsa la projecció a l'estranger, i jo voldria anar a estudiar als Estats Units; és la meua idea per al futur.

El doble Grau de Física i Matemàtiques registra la nota de tall més alta de tot el sistema català

Ve de la pàgina anterior.

Segons les dades del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat de Catalunya, el nombre d'alumnes preinscrits per cursar estudis universitaris arreu de Catalunya ha augmentat un 10% respecte de l'any 2008, de manera que han passat de 44.085 a 48.493 les persones preinscrites en alguna de les vuit universitats catalanes que formen part de l'Oficina d'Orientació per a l'Accés a la Universitat. Es tracta de l'increment més important des de l'any 2001.

L'augment està determinat pel fet que, entre els preinscrits, hi ha 2.857 estudiants més procedents de batxillerat, 936 més d'entre els que han estudiat FP (cicles formatius de grau superior), 405 universitaris més que han canviat de carrera i 254 titulats més. També han augmentat en 880 les sol·licituds d'estudiants de fora de Catalunya.

En total, les vuit universitats ofereixen 1.127 places més que el curs 2008-2009. El curs passat n'hi havia 38.338 i aquest

Els graus amb les notes de tall més altes de la UAB

Física / Matemàtiques	8,88
Medicina	8,44
Bioteχνologia	8,28
Ciències Biomèdiques	7,94
Comunicació Audiovisual	7,72
Genètica	7,60
Veterinària	7,56
Publicitat i Relacions Públiques	7,46
Periodisme	7,15
Microbiologia	7,13
Bioquímica	7,09
Infermeria	7,06
Biologia	7,03

n'hi ha 39.465. L'augment coincideix amb la posada en funcionament del gruix dels estudis adaptats a l'espai europeu d'educació superior (EEES). El 74,47% dels preinscrits han sol·licitat un estudi de grau, mentre que el 25,53% han sol·licitat un estudi encara no adaptat.

Les notes de tall més altes per als alumnes que han fet les proves d'accés a la universitat (PAU) són, com ja hem dit, les del Grau de Física/Grau de Matemàtiques de la UAB (8,88); del Grau de Medicina de la UB (8,74); del Grau de Medicina de la UAB-UPF (8,67); del Grau d'Enginyeria Aeronàutica de la UPC (8,59) i del de Medicina de la UAB (8,44).

Per vies d'accés, la majoria dels aspirants a universitaris (29.018) vénen de les PAU, 7.011 provenen de cicles formatius de grau superior, 9.191 són universitaris que canvien de carrera, 2.178 provenen de la via de titulats que volen fer segones carreres i 1.095 han aprovat les proves per a més grans de vint-i-cinc anys.

Les sol·licituds d'estudiants de fora de Catalunya han passat de les 7.624 rebudes l'any 2008 a les 8.504 d'enguany, xifra que representa un 17,53% del total de preinscrits. D'aquestes 8.504 sol·licituds (que en són 880 més que les que es van registrar el curs passat), 5.861 són de la resta de l'Estat i 2.643 són d'estrangers.

PREMIS

Gregori Garzón rep una Càtedra Jean Monnet *ad personam*

Gregori Garzón, catedràtic del Departament de Dret Públic i de Ciències Històricojurídiques, ha rebut una Càtedra Jean Monnet *ad personam* de la disciplina d'Estudis Jurídics. Aquesta càtedra l'atorga la Comissió Europea a professors amb un alt nivell de publicacions, de recerca i de docència, amb una dilatada experiència en el camp de l'estudi de la integració europea. La concessió de la Càtedra s'emmarca dins del Projecte Jean Monnet de la Comissió Europea, que, des del 1990, ha contribuït a posar en marxa uns 2.300 projectes adreçats a facilitar la introducció de la docència i la recerca sobre la integració europea.

L'IUEE, qualificat com a Centre d'Excel·lència Jean Monnet

La Comissió Europea ha concedit a l'Institut Universitari d'Estudis Europeus (IUEE), de la UAB, la qualificació de Centre d'Excel·lència Jean Monnet. El projecte presentat ha convertit l'IUEE en un centre de referència per als estudis multidisciplinaris en integració europea. Aquest projecte gira al voltant de dos eixos: reforçar els estudis de postgrau de l'IUEE amb mòduls dedicats a la cooperació euromediterrània i impulsar la visibilitat dels resultats de la recerca feta en diferents àrees. L'IUEE és un centre interdisciplinari, creat el 1985, dedicat a l'educació superior, la recerca i la formació i la capacitat en temes europeus.

La Generalitat atorga un premi Vicens Vives a Joan Estruch

El catedràtic de l'Àrea de Sociologia, Joan Estruch Gibert, ha estat una de les persones guardonades amb un dels premis Vicens Vives que concedeix el Govern de la Generalitat, la finalitat del qual és promoure l'excel·lència en la docència universitària. Estruch ha estat distingit amb el guardó en reconeixement a la seva trajectòria docent i investigadora en el camp de la sociologia, i ha estat pioner en múltiples projectes en sociologia de la religió. Els premis Vicens Vives s'atorguen tant a professors universitaris com a grups de treball i tenen una dotació econòmica que s'ha de destinar a projectes d'innovació o de millora docent.

Conclou la presidència de la rectora Ana Ripoll al capdavant de les 20 universitats de la Xarxa Vives

➤ Francisco Tomás Vert, rector de la Universitat de València, pren el relleu com a president de la Xarxa

El Consell General de la Xarxa Vives d'Universitats es va reunir el juliol passat a la UAB per elegir-ne president el rector de la Universitat de València, Francisco Tomás Vert, en haver-se complert el semestre de presidència de la rectora de la UAB, Ana Ripoll Aracil.

Al llarg del semestre de presidència de la UAB, la Xarxa Vives ha desenvolupat, entre altres projectes, la XIV Mostra de Teatre Universitari (Universitat de València, del 4 al 8 de maig) i la V Lliga de Debat Universitari (Universitat d'Alacant, del 25 al 28 de març). Així mateix, també s'han organitzat el XX Debat Universitari de la Xarxa (Universitat de les Illes Balears, 13 de març) i les III Jornades Euroregionals Universitat-Ocupació (Universitat de Girona, 7 i 8 de maig), totes dues activitats en el marc de la Xarxa Universitària Piri-

La reunió del Consell General va tenir lloc a la UAB.

neus Mediterrània. Finalment, durant aquest període també s'ha convocat el Premi Xarxa Vives de Fotografia Digital FotoBUC, adreçat als estudiants de les universitats membres.

El nou president de la Xarxa Vives, Francisco Tomás Vert (València, 1943), és rector de la Universitat de València des de l'any 2002. Catedràtic de Química Física, Tomás ha dirigit més d'una vintena de projectes d'investigació subvencionats

per diferents organismes públics. És autor de vora 140 publicacions científiques i ha dirigit 19 tesis doctorals. En l'actualitat és president de la comissió sectorial d'R + D de la CRUE (Conferència de Rectors de les Universitats Espanyoles), patró de la FCIT (Fundació Espanyola de Ciència i Tecnologia), membre del Consell Rector del CSIC, membre del Consell Assessor del Ministeri de Ciència i Innovació, president de la Comissió de Ciències de Consell de Coordinació Universitària i membre del consell d'administració d'Universia.

UNA XARXA INTERTERRITORIAL

El Consell General és l'òrgan suprem de govern de la Xarxa Vives, l'associació de les universitats de Catalunya, el País Valencià, les Illes Balears, la Catalunya Nord i Andorra, i també d'altres territoris amb vincles geogràfics, històrics, culturals i lingüístics comuns, per tal de crear un espai universitari que permeti coordinar la docència, la recerca i les activitats culturals i potenciar la utilització i la normalització de la llengua pròpia.

L'InCom de la UAB presenta l'*Informe de la comunicació a Catalunya 2007-2008*

El 29 de juliol es va presentar l'*Informe de la comunicació a Catalunya 2007-2008*, elaborat per l'Institut de la Comunicació (InCom) de la UAB, que ofereix cada dos anys una descripció actualitzada i una anàlisi aprofundida i plural del sector de la comunicació a Catalunya. Té el suport de la Generalitat i el patrocini de Gas Natural SDG. També disposa de la col·laboració científica del Baròmetre de la Comunicació i la Cultura, impulsat per la Fundacc (Fundació Audiències de la Comunicació i la Cultura), i té com a subscriptors institucionals el Consell de l'Audiovisual de Catalunya i la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals.

En l'acte de presentació, hi van intervenir el conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació, Joan Manuel Tresserras, la rectora de la UAB, Ana Ripoll, el director general de Difusió Corporativa, Jordi

El conseller J. M. Tresserras va intervenir en l'acte.

Fortuny i Batalla, la subdirectora de Relacions amb els Mitjans de Comunicació de Gas Natural, Laura Sabaté Mora, i el director de l'Incom, Miquel de Moragas i Spà.

El bienni estudiat en aquest informe ha coincidit amb un període de turbulències econòmiques. Per a la indústria de la

comunicació, la crisi té efectes immediats en dues de les principals fonts de finançament: la publicitat i el crèdit.

En aquest marc, el sector català de la comunicació es manté com un sector dèbil respecte als mercats estatal i internacional, amb una forta penetració d'actors procedents sobretot de l'àmbit espanyol. S'adverteix una lleugera pèrdua de difusió i audiència de la premsa en català i un impacte de la crisi econòmica en els mitjans locals en general.

Es parla també de rigidesa i d'homogeneïtzació de l'oferta dels mitjans tradicionals, tendència que es podria aguditzar per la reducció d'ingressos publicitaris, que sovint està acompanyada d'expedients de regulació d'ocupació, que porten l'acomiadament de professionals amb experiència i capacitat contrastada.

Tanmateix, el bienni ofereix símptomes que apunten cap a un enfortiment de l'espai català de comunicació estant vinculat, sobretot, a les polítiques públiques de mitjans i telecomunicacions.

El president de la Comissió Europea visita la UAB

El conseller d'Economia i Finances de la Generalitat, Antoni Castells, i el president de la Comissió Europea, José Manuel Durão Barroso, van intervenir, el 25 d'agost, al forum econòmic global EEA-ESEM, que organitza la Barcelona Graduate School of Economics (GSE). L'acte va tenir lloc a les instal·lacions del SAF de la UAB. Van ser rebuts pel vicerector d'Investigació, Joan Gómez Pallarès.

El 24è Congrés Anual de l'European Economic Association i la 64a Trobada Europea de l'Econometric Society (EEA-ESEM) són dos actes simultanis que, enguany, han estat organitzats per la GSE, institut de recerca econòmica que agrupa la UAB, la UPF, l'Institut d'Anàlisi Econòmica i el Centre de Recerca en Economia Internacional.

Castells va centrar la seva intervenció en la crisi econòmica i va afirmar que «no hi ha solucions sense els governs», encara que no siguin «l'única solució». Va manifestar que «enfortir políticament les institucions de la UE és avui més important que mai». Finalment, va assegurar que Catalunya té «bases sòlides per ser una de les regions líders d'Europa».

Nicholas Stern, president de l'European Economic Association, va presentar Durão Barroso, de qui va destacar la trajectòria acadèmica i política. El president de la CE es va mostrar honorat de ser a Barcelona i va centrar el seu discurs en el paper que hi fa l'àmbit acadèmic davant la crisi. Dirigint-se als gairebé dos mil analistes que l'escoltaven, va afirmar que «els qui tenim responsabilitats en política econòmica continuem necessitant els vostres consells». Va insistir que els reptes d'avui dia representen «una oportunitat per crear un model de creixement sostenible per al futur». Finalment, va elogiar l'activitat de recerca que du a terme la GSE.

Nicholas Stern, José M. Durão Barroso i Antoni Castells.

Debat sobre les perspectives de Catalunya «després de l'Estatut»

➤ L'Associació d'Amics de la UAB organitza un ampli debat amb representants de tots els àmbits socials

El 13 de juliol, l'Associació d'Amics de la UAB va organitzar el debat «Catalunya després de l'Estatut» al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona. Van participar-hi Ferran Mascarell, conseller delegat d'RBA Audiovisuals; Salvador Cardús, degà de la Facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia de la UAB; Juan José López Burniol, notari; i Àngel Pes, subdirector de La Caixa. També van participar-hi Jordi Font, director de l'Institut del Teatre; Vicenç Villatoro, escriptor; Carles Viver Pi-Sunyer, director de l'Institut d'Estudis Autonòmics, i Miquel Caminal, professor del Departament de Dret Constitucional i de Ciència Política de la UB.

Mascarell va posar de manifest la manca de consens general sobre el concepte de Catalunya i la incertesa en què viu com a nació. Cardús va sentenciar que els resultats obtinguts de la negociació de l'Estatut representen una frustració radical de les expectatives inicials que s'han menjat l'horitzó polític nacional. López Burniol, per la seva banda, va afirmar que Catalunya es troba en una etapa «adoles-

Salvador Cardús, durant la seva intervenció.

cent» en què viu com a independent (impostos, sanitat, cos de seguretat propi...) sense demanar la independència. Pes va exposar que actualment conflueixen a Catalunya la crisi econòmica, un creixement del consum del petroli inviable i els impactes en el medi ambient produïts pel sistema econòmic.

En el segon torn d'intervencions, Font va afirmar que Espanya ha quedat ancorada en una idea hegemònica que es correspon amb anys de nacionalisme espanyol. Villatoro va exposar que vivim una era en què moltes idees, com la complementarietat o el gradualisme populista, han mort. Viver va remarcar que no s'han de perdre de vista escenaris de futur i que hem d'aconseguir que l'Estatut s'apliqui. Finalment, Caminal va defensar el model de la independència sense nacionalisme a partir del federalisme.

La Barcelona GSE celebra la graduació de la segona promoció de màsters

La Barcelona Graduate School of Economics va celebrar la graduació de la segona promoció d'estudiants de màster, el 3 de juliol, a La Pedrera, a Barcelona. Van rebre el diploma 127 estudiants de trenta països diferents –més del 80% eren estrangers. El discurs de graduació va ser a càrrec del president de FemCAT, Josep Mateu. Jaume Farrés, delegat de la rectora de la UAB per a l'Escola de Postgrau, i María Morrás, vicerectora de Relacions Internacionals de la UPF, juntament amb el president de la Barcelona GSE, Andreu Mas-Colell, van lliurar els diplomes.

Mateu, en el seu discurs, va destacar que la combinació del talent dels estudiants, la formació rebuda i la constant de crear i innovar són factors essencials per ser a la primera línia de qualsevol professió, entenent com a talent la suma de capacitat i compromís. Va encoratjar els estudiants a treballar per ser bons professionals i competir no pas «en contra» sinó «en benefici» dels altres. Per la seva banda, Mas-Colell va cloure l'acte felicitant els nous graduats i convidant-los a seguir vinculats a la Barcelona GSE en el futur i a participar-hi.

La UAB, candidata a Campus d'Excel·lència Internacional

La rectora Ana Ripoll, el vicerector de Projectes Estratègics-Parc de Recerca UAB, Jordi Marquet; i el comissionat de la rectora per al Campus d'Excel·lència Internacional, Juanjo Villanueva, van presentar, el 14 de juliol, a la sala d'actes del Rectorat, el projecte realitzat perquè la nostra universitat opti al Campus d'Excel·lència Internacional (CEI), un programa mitjançant el qual el govern central pretén potenciar la visibilitat internacional de quinze universitats espanyoles.

El CEI, que disposarà d'un finançament inicial de 169 milions d'euros (150 en crèdits sense interessos i 19 milions en subvencions), preveu no només accions per millorar l'excel·lència i la internacionalitat acadèmica i de recerca, sinó també que incideixin sobre els aspectes socials, mediambientals i culturals.

Davant d'un auditori de més d'un centenar de persones –professors de la Universitat, directors de centres de recerca del Parc de Recerca UAB i de l'Esfera UAB i representants d'institucions i empreses de l'entorn–, la rectora Ana Ripoll es va mostrar convençuda que esdevenir un Campus d'Excel·lència Internacional permetrà donar a conèixer encara més el potencial científic i acadèmic de la Univer-

Jordi Marquet, Ana Ripoll i Juanjo Villanueva.

sitat i plantejar en quins àmbits es vol destacar en el futur. «Serà una marca de prestigi per a la nostra universitat, que ens permetrà atreure talent i iniciatives empresarials i esdevenir un referent científic i tecnològic del sud d'Europa i de la conca Mediterrània», va concloure.

Tot seguit, el professor Juanjo Villanueva va presentar les claus del projecte que presenta la nostra universitat. Segons el seu parer, la convocatòria CEI suposa «una gran ocasió per profunditzar en la integració de l'Esfera UAB, de l'entorn social, tecnològic i productiu, i per posar en marxa polítiques de foment de projectes conjunts d'R + D + i i la programació de màsters col·laboratius de qualitat internacional, entre molts altres objectius».

Daniel Cassany proposa una nova perspectiva per llegir la ideologia

Amb motiu del cicle de conferències Amalgama 09, organitzat pel Servei de Llengües de la UAB, Daniel Cassany, professor de la Universitat Pompeu Fabra i escriptor, va oferir la conferència «Llegir la ideologia: de la llengua al pensament crític», el 3 de juliol passat, a la Facultat de Medicina.

Cassany, que té una àmplia experiència en l'àmbit de la llengua i l'educació, va parlar d'una nova perspectiva sobre la lectura, marcada per la pèrdua de l'estatus de «veritat» que l'escrit havia tingut fins fa poc, i va oferir algunes eines per tal d'incorporar aquesta nova visió a les classes, en un moment en què llegir ha esdevingut més difícil que abans a causa de la manipulació i l'exageració

que la llibertat d'expressió permet en els textos.

Cassany, llicenciat en Filologia Catalana i doctor en Ciències de l'Educació per la UB, és professor titular d'Anàlisi del Discurs a la UPF. Ha publicat diversos llibres sobre comunicació escrita i una cinquantena d'articles especialitzats sobre ensenyament de la llengua, escriptura i anàlisi del discurs.

Amalgama 09 ha estat un cicle de conferències sobre innovació i serveis lingüístics organitzat pel Servei de Llengües de la UAB amb motiu de l'Any Europeu de la Innovació i la Creativitat. L'objectiu d'aquesta iniciativa ha estat facilitar recursos que promoguin el canvi en la gestió dels serveis lingüístics.

BREUS

Acord amb el Gremi de Flequers de Barcelona

El Gremi de Flequers de Barcelona i l'Escola de Postgrau de la UAB han signat un conveni de col·laboració en l'àmbit de la formació contínua. Aquest conveni té per objecte, entre d'altres, desenvolupar continguts per dur a terme accions formatives dins l'aula permanent de formació laboral dels Flequers de Barcelona. Es realitzaran, per exemple, seminaris d'actualització jurídicolaboral o conferències sobre temes d'impacte jurídic laboral en l'àmbit de l'empresa. Les accions formatives seran dirigides per María José Feijóo, professora de Dret del Treball i de la Seguretat Social, d'acord amb les necessitats detectades en cada moment pel Gremi de Flequers de Barcelona.

La Generalitat atorga un premi a la gotimplora

La UAB va ser distingida, el 18 de juny, amb una menció especial per a la gotimplora en la convocatòria de 2009 del premi Disseny per al Reciclatge: Producte Reciclat/Reciclable, en la categoria d'estratègies. Un dels aspectes més valorats ha estat que la gotimplora s'emmarca en una estratègia ben dissenyada i aplicable en altres escenaris. En els Premis Disseny per al Reciclatge, convocats per l'Agència Catalana de Residus de la Generalitat, hi ha quatre categories: productes, projectes, estratègies i materials. Els requisits indispensables de totes les propostes són incorporar i tenir en compte criteris de reciclatge i capacitat de ser reciclades en el seu disseny.

Els estudiants contribueixen als projectes de solidaritat

Durant la matriculació dels estudiants, es va desenvolupar la campanya del 0,7, que ofereix als alumnes la possibilitat de donar 12 euros per a accions de solidaritat i cooperació al desenvolupament. Les aportacions dels estudiants se sumen a les del personal docent i investigador i a les del personal d'administració i serveis. Aquests recursos contribueixen al Fons de Solidaritat de la UAB, que subvenciona projectes de cooperació, activitats de sensibilització i situacions d'emergència. Gràcies a aquestes aportacions és possible realitzar més de cent projectes de cooperació al desenvolupament i de sensibilització.

Cinc universitats desenvolupen nous productes audiovisuals

➤ La microsèrie *Pren nota*, una iniciativa de la Xarxa Vives, aportarà informació per als estudiants

Cinc universitats de la Xarxa Vives –la Universitat d'Alacant, la Universitat Autònoma de Barcelona, la Universitat de Barcelona, la Universitat de les Illes Balears i la Universitat de València– han signat un conveni interuniversitari per desenvolupar continguts audiovisuals compartits. La microsèrie *Pren nota* d'informació per als estudiants obrirà la coproducció audiovisual universitària acordada en el marc d'aquest conveni.

L'objecte d'aquest conveni consisteix en la col·laboració entre totes cinc universitats en el disseny, la producció, la realització, la compartició i la difusió de continguts audiovisuals que podran ser utilitzats per qualsevol de les cinc universitats, d'acord amb els criteris propis de comunicació. Els continguts produïts podran ser emesos a través de la xarxa mitjançant tecnologies de televisió per IP o bé fent ús d'altres mitjans de difusió via terrestre, satèl·lit o per cable.

Les universitats abans esmentades desenvolupen continguts audiovisuals universitaris i tenen professionals propis o serveis per tal d'atendre aquest tipus de

produccions. En aquest sentit, s'obre un camí de col·laboració permanent amb els diferents centres o serveis d'audiovisuals de cada universitat a través d'una estructura en xarxa per facilitar l'intercanvi d'idees, la distribució de tasques i, fent ús d'economies d'escala, per arribar a objectius que de manera individual serien inviables o difícils d'executar.

El primer lliurament d'aquesta iniciativa de coproducció audiovisual universitària s'enceta a partir d'una sèrie de microespais televisius, no superiors als tres minuts de durada, anomenada *Pren nota*. La sèrie pretén proporcionar informació i suggeriments útils als estudiants de les universitats sobre els diferents àmbits de la seva vida acadèmica i personal. La narració del programa s'estructura sempre a partir de la presentació d'un dubte per part d'un alumne que es resol amb un muntatge àgil i dinàmic i una realització i un estilisme propers als gustos de la joventut actual.

Els temes seleccionats per a aquest primer format escollit són: solucions pel que fa a l'habitatge, qualitat de vida, tècniques d'estudi i beques, continuació dels estudis, i el món del treball i la inserció laboral. Les llengües de la sèrie *Pren nota* seran el català, el castellà i l'anglès. Es preveu, així mateix, que al principi del curs vinent cada universitat ha d'haver-hi aportat cinc capítols.

Matrícula gratuïta per als desocupats als màsters oficials

El Ministeri d'Educació ha anunciat que els titulats universitaris que tinguin entre vint-i-cinc i quaranta anys i que rebin la prestació econòmica per desocupació podran sol·licitar una ajuda per cursar màsters oficials a qualsevol universitat pública. Els ajuts cobriran el 100% de la matrícula i només s'atorgaran per al curs 2009-2010. En el cas dels màsters que tenen una durada de dos anys, l'ajut cobrirà també la matrícula del segon curs si es compleix el requisit d'haver superat el 80% dels crèdits del primer curs.

L'objectiu d'aquest ajut és millorar la formació acadèmica de les persones desocupades per tal d'afavorir les seves oportunitats de reincorporació al mercat laboral. El Ministeri dedicarà setanta milions d'euros a aplicar aquesta mesura, que s'ha adoptat per afrontar la crisi econòmica actual. Espanya pateix una taxa de desocupació de gairebé un 18%, que afecta prop de tres milions de persones de més de vint-i-cinc anys.

Per sol·licitar aquest ajut, s'ha de descarregar un imprès del web del Ministeri d'Educació i, un cop emplenat, s'ha de presentar en el moment de matricular-se juntament amb la documentació que acrediti la situació legal de desocupació del sol·licitant. Si l'alumne abandona els estudis, haurà de pagar l'import de la matrícula, excepte si l'abandonament és a causa d'haver trobat una nova feina.

EL WEB

www.uab.es/departament/psicologia-basica/

The screenshot shows the website of the Department of Basic, Evolutionary and Educational Psychology of the University of Autònoma de Barcelona (UAB). The header includes the UAB logo and navigation links like 'El departament', 'La docència', and 'La recerca'. The main content area features a banner for 'Parc de Recerca UAB' and a section titled 'NOTÍCIES' with a news item about Ramon Bayés, doctor honoris causa. The right sidebar contains a list of 'ENLLAÇOS DIRECTES' such as 'Màsters Oficials', 'Màsters propis i Postgraus', 'Projectes', 'Beques de Formació d'Investigadors', 'Tesis en Xarxa', 'UAB Divulg', 'Publicacions científiques', and 'Calendari d'activitats i reunions'.

El Departament de Psicologia Bàsica, Evolutiva i de l'Educació de la UAB té un nou web on es pot trobar tota la informació relacionada amb l'activitat del Departament. El nou espai virtual es divideix en tres apartats bàsics. El Departament: se'n presenten les funcions, els objectius i l'estructura; la docència: s'hi presenten les diferents titulacions en què les unitats del Departament imparteixen classe; i la recerca: s'hi presenten els grups de recerca en què es divideixen els membres del Departament. A la pàgina principal, s'hi poden consultar les últimes notícies relacionades amb el Departament, l'agenda d'activitats i els enllaços directes a altres espais informatius de la UAB, com ara les tesis en xarxa o l'accés a publicacions científiques, entre d'altres. També es pot accedir al web del Parc de Recerca UAB.

RECERCA

Físics de la UAB descobreixen com fer invisible un objecte a una llum de molt baixa freqüència

➤ El descobriment pot tenir aplicacions en el desenvolupament de nous sensors o en medicina

Un grup del Departament de Física de la UAB ha dissenyat un dispositiu que fa invisibles els objectes a un determinat tipus de llum, les ones electromagnètiques de molt baixa freqüència, fent que el camp magnètic sigui nul al seu interior i deixant-lo intacte a l'exterior. Així, el dispositiu actua, de moment de manera teòrica, com una capa d'invisibilitat que fa l'objecte completament indetectable a aquestes ones. La recerca és un pas endavant en la cursa per aconseguir dispositius que permetin assolir la invisibilitat a les freqüències de la llum visible.

Es podria fer invisible un objecte qualsevol si es pogués envoltar d'una capa que fes circular la llum al seu voltant, sense absorbir-la ni reflectir-la. D'aquesta manera no podríem veure l'objecte, ja que la llum l'envoltaria i, en mirar-lo, només veuríem el que hi ha al darrere.

Fins fa poc, els científics pensaven que construir aquestes «capes d'invisibilitat»

L'equip d'investigadors que ha dut a terme aquesta recerca: Du-Xing Chen, Núria del Valle, Carles Navau i Àlvar Sánchez.

era una tasca impossible, atès que la trajectòria de la llum està determinada per les seves propietats elèctriques i magnètiques, que tenen uns valors que es creia que no es podien modificar. Però descobriments científics recents han revelat que sí que es pot fer construint materials artificials amb propietats físiques exòtiques: els metamaterials.

El metamaterial dissenyat pel grup de la UAB consisteix en una xarxa irregular

de plaques superconductores que donen al material unes propietats magnètiques precises i permeten crear zones «invisibles» al camp magnètic i a camps electromagnètics de molt baixa freqüència. El descobriment pot tenir aplicacions mèdiques o en el desenvolupament de sensors. El grup de recerca, dirigit per Àlvar Sánchez, està format per Carles Navau, Du-Xing Chen (professor ICREA) i Núria del Valle.

L'IBB lidera un projecte europeu per trobar noves dianes terapèutiques contra bacteris

L'Institut de Biotecnologia i de Biomedicina de la UAB lidera el projecte de recerca AntiPathoGN per trobar noves dianes terapèutiques contra bacteris patògens multiresistents als antibiòtics. Per endegar-lo, s'ha creat un consorci on participen sis institucions i empreses espanyoles, tres d'alemanyes, una de francesa i una de búlgara. La Unió Europea ha finançat el projecte amb sis milions d'euros.

Durant la darrera dècada, la resistència bacteriana als antibiòtics ha augmentat

de manera notable, dramàtica en alguns casos –per exemple, en ambients hospitalaris. L'Organització Mundial de la Salut ja considera malalties emergents les infeccions ocasionades per microorganismes multiresistents. Actualment, una gran part dels antibiòtics no són aptes per al tractament de patògens resistents pertanyents a l'important grup de bacteris anomenats gramnegatius. A vegades, les possibilitats d'elecció es redueixen a un sol fàrmac. Igualment, la manca de

rendibilitat econòmica ha minvat la recerca sobre nous antibiòtics.

AntiPathoGN vol aprofundir en el coneixement de quatre dels bacteris gramnegatius més resistents als antibiòtics (causants d'infeccions respiratòries, digestives, del tracte urinari o dermatològiques, entre d'altres) i trobar noves substàncies efectives per combatre'ls.

En el projecte, coordinat per Xavier Daura, professor d'Investigació ICREA de la UAB, també hi participen l'Institut de Recerca Biomèdica, la Fundació Clínic per a la Recerca Biomèdica i les empreses del sector biotecnològic Infocincia, Anaxomics Biotech i Microbionta.

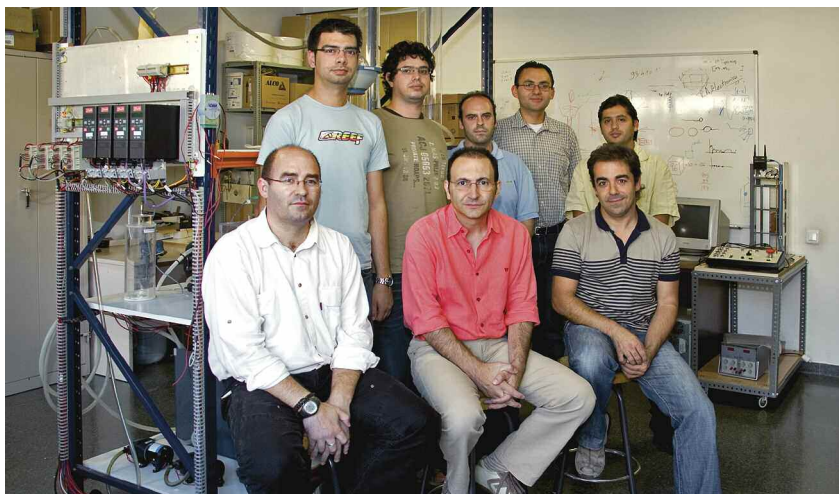
Grup de recerca d'Automatització i Sistemes Avançats de Control (ASAC)

➤ L'objectiu és la millora del rendiment dels sistemes de producció industrials

El grup de recerca d'Automatització i Sistemes Avançats de Control (ASAC), constituït el 2005, està integrat per cinc doctors i cinc doctorands. L'activitat del grup està principalment orientada a la recerca bàsica en sistemes de control des de diferents perspectives.

L'objectiu comú dels treballs que duen a terme es pot resumir en la millora de rendiment dels sistemes de producció industrials per mitjà d'aconseguir un rendiment òptim en el funcionament dels seus sistemes de control.

Durant aquests anys, la tasca de recerca s'ha fet sota el paraigua de diversos projectes de recerca i amb la participació en diferents projectes internacionals. El treball endegat dins d'aquests projectes emmarca les línies de recerca del grup en tres grans temes, que són els àmbits de treball en què el grup s'ha

El grup d'investigadors, liderat pel professor Ramon Vilanova, treballen a l'Escola d'Enginyeria.

consolidat: automatització i control de processos; disseny de sistemes de control avançat; sistemes basats en esquemes multimodel.

El treball del grup s'ha centrat en diferents aspectes de l'enginyeria de control, com ara el disseny i estructures de control en control de processos; els controladors industrials; els controladors 2-DoF (dos graus de llibertat); els sistemes basats en esquemes multimodel i la interacció home-màquina i control supervisor.

boració amb el Departament d'Automàtica de la Universitat de Costa Rica, va guanyar el concurs organitzat pel Grup d'Enginyeria de Control, dins les XXIX Jornades d'Automàtica, que van tenir lloc a Tarragona, consistent en l'obtenció dels millors controladors tipus PID per a un conjunt de sistemes de referència.

Aplicacions per al SAF

Com a aplicació de les tècniques de disseny d'interfícies basades en consideracions d'ergonomia en la interacció persona-ordinador, s'han dissenyat i implementat les interfícies dels sistemes de control de les instal·lacions del Servei d'Activitat Física (SAF) de la UAB.

«Un dels camps d'aplicació de la recerca en què treballem és el del tractament d'aigües»

Aquestes línies aborden l'enginyeria de control des de variants essencialment teòriques fins a formulacions més orientades a l'aplicació industrial.

Un altre dels camps en què el grup s'ha posicionat, tant en l'àmbit nacional com internacional, és el camp de l'anomenat «control PID» (proporcional + integral + derivatiu), l'estratègia predominant a escala industrial, on s'ha abordat l'obtenció de regles de sintonia per a aquest tipus de controlador basades en una descripció simple del procés que s'ha de controlar. D'altra banda, cal fer esment que el grup ASAC, en col·la-

SISTEMES MEDIAMBIENTALS

Un dels camps d'aplicació en què es treballa és el dels sistemes mediambientals, en concret els de tractament d'aigües residuals. Aquesta línia d'aplicació sorgeix de les sinergies sorgides els darrers anys amb el grup de recerca Genocov (Grup de Tractament Biològic d'Efluents Líquids i Gasosos; Eliminació de Nutrients, Olors i Compostos Orgànics Volàtils) de la UAB. Conjuntament amb aquest grup s'ha treballat en l'elaboració del màster europeu EPCE (Environmental Process Control Engineering).

Amb Genocov també es treballa en un projecte de cooperació internacional, amb la Universitat de Costa Rica, per al desenvolupament d'estratègies d'automatització i control d'estacions depuradores d'aigües residuals. Altres aplicacions en què treballa el grup inclouen la teleoperació, aplicacions en robòtica i sistemes de posicionament d'alta precisió, com els discos durs de nova generació.

El turisme cau un 5,7% el 2009

➤ La vuitena edició de l'Índex d'Activitat Turística de la UAB preveu un escenari de crisi al sector

L'Índex UAB d'Activitat Turística preveu que el 2009 acabarà amb una caiguda del 5,7% de l'activitat turística a Catalunya, provocada, entre d'altres, pel descens de turistes estrangers. L'estudi fa també una projecció sobre el sector turístic espanyol, on preveu una davallada de més de 3,8 milions de turistes estrangers.

Aquest estudi, que ofereix una projecció del sector per a tot l'any, arriba enguany a la vuitena edició i inclou dues novetats destacades: l'estudi analitza la situació del turisme rural a Espanya i una anàlisi de la innovació en el sector turístic espanyol, un tema poc estudiat fins ara.

Segons l'Índex, l'activitat turística a Catalunya caurà enguany un 5,7%. El volum de turistes estrangers retrocedirà un 9,6%. Els països que més baixaran són Itàlia, França i Alemanya. El nombre de

pernoctacions patirà una davallada del 9,4% i, per primer cop des de 2003, enguany n'hi haurà menys de cent milions.

La despesa realitzada pels turistes baixarà un 6%. No obstant això, es produirà un augment de la despesa per turista del 4,0% respecte del 2008. Això pot ser degut al fet que la davallada del nombre de turistes es produeix especialment entre els visitants que tenen una capacitat de despesa baixa o mitjana-baixa.

Pel que fa a les previsions per al sector espanyol, s'espera l'arribada de 3,8 milions menys que el 2008 (un 6,7% menys). El nombre de pernoctacions caurà un 7,4%. I la despesa real total dels turistes estrangers baixarà un 6,5%. Destaca que baixarà el nombre de visitants dels dos principals mercats emissors, britànics i alemanys.

El turisme rural a Espanya es troba en plena fase de consolidació. El nombre d'establiments d'allotjament rural a Espanya, entre l'any 2001 i el 2008, s'ha triplicat. A més, ha viscut l'aparició de nombroses activitats complementàries que diversifiquen l'oferta.

Proposen crear l'arqueologia dels primats

L'ús d'eines per part dels homínins –el grup que comprèn els humans (*Homo*) i els ximpanzés i els bonobos (*Pan*)– ha estat molt investigat per arqueòlegs i primatòlegs, que ho consideren un camp cabdal per estudiar l'origen del comportament humà. Recerques recents, però, posen de manifest la necessitat d'ampliar-lo a altres espècies de primats, com els actuals goril·les i orangutans, i a d'altres anteriors als homínins, per situar l'evolució completa del comportament humà dins un context biològic més ampli.

Amb aquest objectiu, científics d'arreu del món –entre ells, Rafael Mora, catedràtic del Departament de Prehistòria de la UAB– han proposat la creació d'una nova disciplina, que han denominat arqueologia dels primats i que han descrit a la revista *Nature*.

La proposta de creació d'aquesta nova disciplina vol abordar una qüestió central en paleoantropologia: l'origen i el significat dels primers instruments de pedra trobats als jaciments arqueològics investigats fins ara.

Eines percutores (per donar cops) trobades en un jaciment arqueològic.

BREUS

Les empreses del PRUAB rebran assessorament

Jordi Marquet (dreta), director del Parc de Recerca UAB (PRUAB), i Ferran Jornet (esquerra), president de la delegació de Barcelona de la Seniors Españoles para la Cooperación Técnica (Secot), van signar, el juliol, un conveni per assessorar i donar suport als projectes d'emprenedoria i empreses derivades del Parc. Es crearà un programa que comprèn el diagnòstic inicial de viabilitat de projectes, assessorament en l'elaboració de plans de negoci i suport per realitzar plans comercials i financers.

Nous ajuts per investigar els corrents oceànics i el clima

L'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals de la UAB ofereix beques –dos de predoctorals i una de postdoctoral– emmarcades dins del projecte europeu Gateways, que estudia el sistema de corrents oceànics que influeixen en el clima del sud d'Àfrica i en l'oceà Atlàntic. Les beques estan destinades, d'una banda, a investigar la variabilitat del gran corrent d'Agulhas, i de l'altra, a la creació d'una base de dades de registres obtinguts en recerca i a la gestió i visualització de la plataforma interactiva, que permetrà accedir a una gran xarxa de dades.

El CVC organitza un congrés sobre anàlisi de documents

L'anàlisi i el reconeixement de documents combina diferents tècniques per a l'extracció automàtica de continguts textuals o gràfics de documents digitalitzats. ICDAR 2009, el segon congrés internacional més gran dins d'aquest àmbit, va reunir a la UAB, del 26 al 29 de juliol, més de 350 experts de tot el món. El congrés va ser organitzat pel Centre de Visió per Computador de la UAB, que té un grup de recerca reconegut en reconeixement i anàlisi d'imatges de documents. Podeu llegir-ne més informació a la contraportada.

Primer calendari pol·línic de Santa Cruz de Tenerife

El Laboratori d'Anàlisi Palinològiques de la UAB, en col·laboració amb l'empresa Air Liquide i l'Agència Estatal de Meteorologia, han desenvolupat el primer calendari pol·línic de Santa Cruz de Tenerife, resultat de les investigacions desenvolupades en el marc del projecte Eolo Pat, que des de l'any 2004 estudia els nivells de pòl·lens i espores de la zona.

El calendari pol·línic és un esquema que representa els diferents tipus de pòl·lens amb capacitat per produir al·lèrgies respiratòries i el seu nivell de presència a l'aire al llarg de l'any. S'estableixen quatre nivells que permeten als habitants conèixer el risc d'al·lèrgia.

Segons Emilio Cuevas, director del Centre d'Investigació Atmosfèrica d'Izaña, «les dades ofertes pel projecte Eolo Pat i el calendari pol·línic es complementen amb la informació que tenim sobre aerosols atmosfèrics i contaminants gasosos. A més d'identificar els tipus de pòl·lens, el calendari indica el nivell de risc en cada moment».

Jordina Belmonte, investigadora responsable del Laboratori d'Anàlisi Palinològiques de la UAB, explica que «la informació que ofereix el calendari és de gran utilitat per als ciutadans al·lèrgics i per als al·lèrgics, pneumòlegs i metges d'atenció primària, i és un bon complement de la informació de previsió que s'emet setmanalment». La informació, a més, és aplicable a altres zones amb característiques ambientals similars.

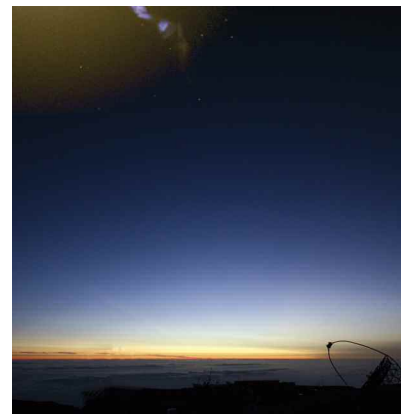
Localitzen la regió d'acceleració de partícules d'una radiogalàxia

➤ Aquest descobriment permetrà estudiar els fenòmens produïts prop dels forats negres gegants

Un equip internacional d'investigadors, dirigit per l'Institut de Física d'Altes Energies (IFAE), adscrit a la UAB, i per l'Institut Max Planck, ha descobert la localització exacta de la regió d'acceleració de partícules en la radiogalàxia gegant Messier 87, un nucli galàctic actiu situat a uns 55 milions d'anys llum de la Terra. La troballa, publicada a *Science*, permetrà als investigadors conèixer millor el funcionament d'aquests nuclis galàctics actius i els fenòmens físics que es produeixen en les proximitats dels seus forats negres.

Els resultats es van obtenir d'observacions radioastronòmiques i de radiació gamma de molt alta energia. Daniel Mazin, de l'IFAE, i Robert Wagner, de l'Institut Max Planck, membres de la col·laboració MAGIC, juntament amb investigadors dels telescopis HESS i Veritas, i radioastrònoms que van emprar un sistema de radiotelescopis distribuïts pels EUA, van organitzar una campanya d'observacions coordinades. Els professors del Departament de Física de la UAB Carme Baixeras, Lluís Font i Daniela Hadasch també hi van participar.

Messier 87 és una radiogalàxia situada a tot just 55 milions d'anys llum de la Terra.

La recerca s'ha realitzat gràcies al telescopi MAGIC.

Al centre hi ha un forat negre supermassiu que emana un doll de material en el qual partícules carregades (electrons i protons) són accelerades a velocitats pròximes a la de la llum. En aquest procés d'acceleració es produeixen també raigs gamma de molt alta energia, fotons un bilió de vegades més energètics que els de la llum visible.

Els raigs gamma constitueixen la radiació electromagnètica de major energia que existeix. Es produeixen en els fenòmens còsmics més violents i ens permeten estudiar condicions físiques extremes, impossibles de reproduir en un laboratori. No obstant això, la localització exacta de l'emissió de raigs gamma procedent de Messier 87 era, fins ara, desconeguda, a causa de la limitada resolució angular dels telescopis de raigs gamma.

El PIC és un dels centres de primer nivell del projecte.

El PIC participa en les proves per confirmar que l'accelerador LHC tornarà a funcionar

Dues setmanes han estat el temps necessari per demostrar que l'accelerador de partícules més gran del món, el Large Hadron Collider (LHC), podrà tornar a funcionar. Després que una avaria obligués a suspendre'n el funcionament, el 2008, els investigadors l'han tornat a posar a prova. L'Exercici de Gran Escala Step'09 ha confirmat que la xarxa òptica que necessita l'LHC per transportar i intercanviar dades funciona amb total fiabilitat. Durant catorze dies, s'ha dut a terme

l'operació a gran escala de la cadena sencera de transmissió de dades: des dels detectors, al Laboratori Europeu de Física de Partícules CERN, fins als milers de físics de tot el món que analitzen les dades a la recerca dels orígens de l'univers.

Des d'Espanya, el Port d'Informació Científica, a la UAB, ha superat les proves com a centre espanyol de primer nivell i ha conclòs amb resultats estables i rendiments rècord. D'aquí a uns mesos s'espera que l'LHC reprengui les operacions.

COMUNITAT

L'Autònoma des de la perspectiva dels estudiants

Atorgats els premis del concurs de vídeos «Jo estudio a la UAB»

➤ Els participants, a més de provar la seva habilitat, havien de mostrar la seva experiència al campus

El concurs «Jo estudio a la UAB» es va iniciar el 9 de març i es va tancar el 30 de juny passat amb l'objectiu d'encoratjar els estudiants de la UAB a demostrar les seves habilitats audiovisuals i artístiques, al mateix temps que aquests recollien les seves experiències viscudes al campus de la Universitat amb l'objectiu de transmetre-les als futurs estudiants.

Finalment, els autors de la peça *Jo estudio a la UAB. I tu?*, Sonia Jaén Gil, Esther Carrasco Nevado i Alexander Padilla López, han estat els guanyadors d'un ordinador portàtil lleuger per a cadascun d'ells gràcies a la seva creativitat i habilitat a l'hora d'explicar les seva visió de la Universitat. La prova: han sabut captar l'ambient acadèmic i d'oci que ofereix un campus com el de l'Autònoma.

A través de les seves vivències i la seva imaginació, els estudiants havien de

Un instant del vídeo guanyador del concurs.

mostrar les oportunitats que ofereix el campus de l'Autònoma. Des del Servei de Llengües, les biblioteques, diverses facultats i escoles o Treball Campus, fins a la gespa verda que envolta les facultats, els tres guanyadors del concurs han volgut explicar que la UAB aporta tant un alt nivell de qualitat formativa com una bona manera d'introduir-se en el món laboral, a més de ser un lloc molt viu i ple de possibilitats.

Al vídeo guardonat, en menys de dos minuts –durada màxima que el concurs exigia per als vídeos–, els guanyadors

presenten els testimonis de diversos estudiants, cadascun d'ells d'una carrera diferent, que, acompanyats amb música animada, expliquen breument què han trobat a la UAB, com han aconseguit la seva primera feina a través de Treball Campus, què els va impulsar a cursar una carrera en aquesta universitat i algunes de les seves experiències viscudes durant aquest temps d'estudiants. A tots ells els agrada estudiar a la UAB, i així ho anuncien al final del vídeo, quan un per un criden que «estudien a la UAB».

Els vídeos han estat exhibits al web de la Universitat, on tothom els ha pogut veure. Finalment, els vídeos que optaven als premis han estat cinc, cadascun dels quals, a la seva manera, ha volgut mostrar la UAB des d'una perspectiva diferent. Tot i que tots cinc parlaven del campus de la Universitat, el jurat, format per membres representants de la comunitat universitària, ha hagut de decantar-se per un únic primer premi. No obstant això, els autors del segon i del tercer vídeo millor valorats no s'han quedat amb les mans buides i també han rebut un obsequi: un iPod nano.

Neix Pregunt@, el nou servei d'informació dels recursos de les biblioteques

El Servei de Biblioteques ha posat en marxa el nou servei Pregunt@, que neix amb l'objectiu de donar suport als usuaris en les cerques d'informació documental i resoldre'ls els dubtes sobre el funcionament i l'ús dels serveis i recursos de les biblioteques de la UAB.

S'hi pot accedir des de l'adreça www.uab.cat/bib/pregunta o des del web del Servei de Biblioteques, des d'on s'envia la pregunta i es decideix a quina biblioteca o servei s'adreçarà. Aquesta la rep, n'elabora la resposta i l'envia per correu electrònic a l'usuari en un termini mà-

xim de quaranta-vuit hores. Els avantatges més evidents per l'usuari són el fet de poder assessorar-se amb especialistes en la cerca d'informació que poden ajudar-lo a triar els millors recursos per a les seves cerques, adreçar-lo a les eines per gestionar la informació de què disposa el Servei de Biblioteques i donar-li formació i ajuda per obtenir els millors resultats en la cerca i consulta de cada tipus de material documental.

Aquest servei es dona també consorciadament, és a dir, que la majoria de biblioteques del Consorci de Biblioteques

Universitàries de Catalunya participen en la versió compartida d'aquest programa i, per tant, qualsevol d'aquestes biblioteques actua com a experta en el seu camp d'especialització i pot donar resposta també a les preguntes fetes a través de la UAB. El fet de tenir un compte al servei també permet poder fer cerques per paraula clau, limitant per idioma i per dates, dins la base de dades de coneixement de referència virtual d'arreu del món.

L'acte d'agraïment al personal implicat en la promoció de la UAB aplega més de 200 persones

➤ Professorat, PAS i estudiants col·laboren per donar a conèixer l'oferta de la Universitat

Els membres de la comunitat universitària implicats en les diferents activitats de promoció de la UAB durant el curs passat van assistir, el 20 de juliol, a l'acte d'agraïment amb el qual, com cada any, es vol reconèixer la seva col·laboració. L'acte va tenir lloc a l'Hotel Serhs Campus i va aplegar més de dues-centes persones: professors, degans i vicedegans, coordinadors de titulacions, membres del PAS, administradors de centre, becaris i companys dels suports logístics i punts d'informació.

La vicerectora d'Estudis de Grau, Montserrat Farell, va intervenir per felicitar tothom que ha participat en les diferents iniciatives de promoció de la UAB, tot destacant la qualitat de la feina desenvolupada durant el curs. La projecció exterior dels estudis i serveis que ofereix la UAB és un element clau del funcionament de la institució.

La promoció de la Universitat inclou diverses activitats tant al campus de la UAB com a l'exterior. Durant el curs passat, es van fer tant visites a centres d'estudis secundaris com estades d'estudiants al campus, a més de cites cabdals com ara les Jornades de Portes Obertes

La vicerectora Montserrat Farell, intervenint en l'acte.

Xavier Villalba, Carlos Sánchez i Joaquim Pere.

Josep Vendrell, Manel Sabés, Jaume Farrés i Jordi Barbé.

Rosa Fedi i Isabel Durban.

del mes de gener o el Saló de l'Ensenyament, que enguany va tenir lloc del 18 al 22 de març.

A més, la presentació de l'oferta acadèmica de la UAB durant l'últim curs ha estat marcada per les nombroses novetats que incorpora el procés d'adaptació a l'espai europeu d'educació superior

(noves titulacions, nova metodologia docent, nou sistema de crèdits ECTS, etc.). El «procés de Bolonya» genera moltes expectatives i dubtes entre els futurs alumnes, entre els seus familiars i entre el professorat de secundària. Per això, ha estat un tema cabdal en les activitats informatives de la UAB dels darrers mesos.

Els centres de la UAB ofereixen sessions de benvinguda per als alumnes de nou ingrés

El 20 de juliol passat va tenir lloc una sèrie de sessions de benvinguda per rebre els estudiants de nou ingrés a la UAB del curs 2009-2010. L'objectiu d'aquestes jornades anuals és informar els estudiants que han estat admesos com a primera opció a la UAB sobre el procediment de matriculació i donar-los a conèixer l'ampli ventall de possibilitats que el campus de l'Autònoma els ofereix.

A més d'explicar-s'hi pas a pas el procediment de matriculació que els nous

alumnes han de seguir per accedir definitivament als seus estudis universitaris, a les sessions informatives cada facultat i escola explica quins són els serveis i les activitats que s'hi poden fer i s'intenta resoldre els dubtes principals sobre assignatures, els crèdits que s'han de fer el primer any o el procediment per accedir a les beques, entre d'altres.

A més de les xerrades informatives, tots els assistents admesos com a primera opció a la UAB que van assistir a les ses-

sions van rebre la carpeta de la Universitat, que incloïa tota la informació necessària per formalitzar la matrícula, així com també informació sobre les novetats que introdueix el pla de Bolonya en les diverses carreres universitàries.

Les diferents sessions informatives es van desenvolupar a les sales d'actes de les diferents facultats i escoles universitàries. En el cas de la Facultat de Ciències de la Comunicació, a causa de les obres que s'hi estaven portant a terme, la sessió informativa va tenir lloc a la sala d'actes del Rectorat, on els nous alumnes i els seus respectius acompanyants van omplir la sala de gom a gom.

La UAB atorga nous ajuts a estudiants extracomunitaris

➤ El Programa Immigració i Universitat està destinat a facilitar la matriculació en cursos de postgrau

La UAB ofereix a les persones extracomunitàries residents a Catalunya un ajut econòmic per facilitar-los la matriculació als estudis de formació de postgrau –màsters i diplomatures– de caràcter presencial que ofereix l'Escola de Postgrau de la UAB per al curs 2009-2010. Aquesta iniciativa està dotada amb 35.000 euros (amb un màxim individual de 3.000 euros per alumne) i té com a objectiu promoure la formació continuada de persones residents extracomunitàries a Catalunya.

La IV Convocatòria d'Ajuts del Programa Immigració i Universitat de la UAB, que està gestionat per la Fundació Autònoma Solidària, vol contribuir a la promoció social dels immigrants extracomu-

nitaris residents a Catalunya facilitant-los l'accés a estudis universitaris. Es promou el contacte de la població immigrada amb perfils acadèmics i professionals avançats amb cercles professionals i de coneixement de les seves especialitats mitjançant l'accés a programes d'estudis de formació de postgrau.

Alguns dels requisits són ser resident extracomunitari a Catalunya, que el motiu de la residència no siguin els estudis i tenir entre 28 i 40 anys. Els sol·licitants, a més, han de ser titulars d'una targeta vàlida de permís de residència i estar en possessió d'un títol universitari. A més, han de demostrar, mitjançant el seu *curriculum vitae* i la documentació acreditativa adequada, un perfil i un historial professionals avançats.

El Programa Immigració i Universitat té el suport de la Secretaria per a la Immigració de la Generalitat de Catalunya i la col·laboració d'altres administracions locals i agents socials.

Lliurament dels diplomes de la 19a edició del Programa Cooperatiu Universitat Empresa

A l'auditori de la Torre Agbar, a la ciutat de Barcelona, hi va tenir lloc, el 17 de juliol passat, el lliurament dels diplomes del Programa de Cooperació Educativa

Universitat Empresa (PUE) als 89 estudiants de la dinovena promoció. Tots ells han obtingut valoracions positives, per part dels seus tutors, en relació amb les pràctiques realitzades a les 33 empreses i institucions que participen en el PUE.

Per primera vegada, va presidir l'acte la rectora de la UAB, Ana Ripoll. El PUE, a més, commemora enguany el seu vintè aniversari. Per aquestes circumstàncies, el PUE va convidar un músic de reconegut prestigi, el violoncel·lista Lluís Claret, qui va oferir un concert amb obres de Bach, Casals i Brotons.

En el decurs de l'acte, es van lliurar les beques que patrocina el Consell Social de la UAB als cinc millors treballs monogràfics del PUE. L'estudi *How did the Maastricht treaty and the EMU modify the cyclicity of fiscal policy in Spain*, dut a terme pels estudiants Núria Calero Cañadell i Joan Vilà Bernabeu, va ser reconegut amb la beca al primer millor treball realitzat.

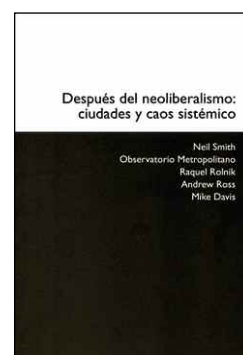
Un moment de l'actuació del violoncel·lista Lluís Claret.

PUBLICACIONS

NUESTRA CONTAMINACIÓN INTERNA. CONCENTRACIONES DE COMPUESTOS TÓXICOS PERSISTENTES EN LA POBLACIÓN ESPAÑOLA. Miquel Porta, Elisa Puigdomènech, Ferran Ballester (eds.) Madrid: Los Libros de la Catarata, 2009.

Per primer cop, un llibre presenta una síntesi dels resultats dels millors estudis sobre els nivells dels principals compostos tòxics persistents en la població espanyola. L'obra servirà de referència per als ciutadans interessats i els professionals de la salut, el medi ambient i altres ciències de la vida i la societat. El seu propòsit és també ajudar a dinamitzar les polítiques públiques i privades que poden fer disminuir l'exposició de les persones a aquests contaminants i, per tant, disminuir la càrrega de malaltia.

DESPUÉS DEL NEOLIBERALISMO: CIUDADES Y CAOS SISTÉMICO. Neil Smith, Observatorio Metropolitano, Raquel Rolnik, Andrew Ross, Mike Davis. Bellaterra: Servei de Publicacions de la UAB / Museu d'Art Contemporani de Barcelona, 2009. Col·lecció ContraTextos.

Aquest llibre examina l'aparença, la forma i els processos de la ciutat «després del neoliberalisme» i travessa els contorns del caos i la reconstrucció que ajuden a refer l'espai urbà. Se centra en diverses ciutats utilitzant les seves experiències de neoliberalisme urbà –en la seva prevalença i la seva atrofia– i s'ha inspirat en el llibre *After liberalism* d'Immanuel Wallerstein (1995), que analitza la llarga hegemonia del discurs liberal.

«Tindrem els llibres a Internet, però sempre necessitarem tocar-los»

ZAMORA

Aly Conteh

El britànic Aly Conteh dirigeix el Programa de Digitalització de la British Library (Biblioteca Britànica), una de les biblioteques més grans del món, amb uns 150 milions de documents en totes les llengües i formats. Actualment, coordina un projecte per digitalitzar 23 milions de pàgines de llibres del segle XIX, quatre milions de planes de diaris d'abans de l'any 1900 i centenars de manuscrits, que estaran a disposició d'investigadors, estudiants i públic general a través del web. El mes de juliol va ser un dels convidats principals del X Congrés Internacional sobre Reconeixement i Anàlisi de Documents (ICDAR), organitzat pel Centre de Visió per Computador de la UAB. Aquest camp informàtic combina tècniques de processament d'imatges, reconeixement de formes i visió per computador per poder extraure automàticament textos i gràfics de documents digitalitzats.

➤ L'AUTÒNOMA ha parlat amb aquest expert, que coordina la digitalització de la British Library

Expliqui'ns què fan a la British Library?

És un projecte de digitalització massiva. Hem començat a fer-ho amb vint-i-tres milions de pàgines de llibres del segle XIX, o sigui, uns setanta mil volums. Literalment, el que fem és dir: «Vet aquí la nostra col·lecció de literatura anglesa; en digitalitzarem tot el que puguem». El que fem és anar traient el material emmagatzemat als soterranis de la biblioteca i portar-lo a un estudi equipat per digitalitzar-lo i fer-lo accessible via web.

Es tracta només de capturar digitalment les pàgines?

No, apliquem una tècnica anomenada OCR (*optical character recognition* / reconeixement òptic de caràcters), que

ens permet escanejar les planes i detectar els caràcters de cada paraula de manera individualitzada. Aquests caràcters s'inclouen en una base de dades del programari perquè les pugui reconèixer i detectar. Això ens permet obtenir diverses funcionalitats, com ara cercar paraules clau dins d'un text. Fins fa poc, havies de treballar amb el material físicament o amb microfilms, però la cerca l'havies de fer tu. Ara la fa l'ordinador i pots treballar amb una quantitat ingent de dades.

Molt interessant per als investigadors...

El nostre objectiu principal és posar a disposició d'un gran públic tots aquests documents, que no es poden consultar sovint o que només es poden veure si es va a la biblioteca. Als investigadors, efectivament, els anirà molt bé, però és un servei per a tothom. Hi ha molta gent que té un munt de curiositats i que vol saber què va passar o es va dir en un dia concret sobre un tema específic. El més

important és posar aquests recursos a la seva disposició, que vegin que aquesta tasca la fem per oferir-la a un ampli nombre d'interessos.

Llavors, una biblioteca tal com l'hem entès fins ara, tindrà sentit en el futur virtual?

És clar que sí. És paradoxal, perquè, amb el volum de contingut digital que produïm, podríem pensar que la paraula impresa va minvant, però no és així. Cada vegada tenim més i més material imprès. Personalment, crec que la humanitat sempre estarà interessada en la representació física dels documents, no n'hi haurà prou de tenir-los només en format digital. El que passarà amb les biblioteques és que esdevindran cada cop més institucions híbrides. Necessitaran operar en l'entorn digital per oferir aquest servei, però la gent sempre voldrà interactuar amb els documents físicament, tocar-los, acaronar-los, girar les planes, anar endarrere i endavant...

l'autònoma

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

L'AUTÒNOMA Publicació de la UAB

EDICIÓ I PRODUCCIÓ:
Àrea de Comunicació i de Promoció

REDACCIÓ: María Jesús Delgado,
Miguel Ángel Linares, Octavi López,
Antoni Merino, Sònia Perelló, Victòria
Salvador, Rosa Maria Sánchez, Lucas
Santos, Dimpel Soto, Conxa Vallès

IMPRESSIÓ: Servei de Publicacions

FOTOGRAFIES: Montserrat Benito,
Antonio Zamora, Pierre Cauapé,
Jordi Pareto

Setembre de 2009. Núm. 227

Les opinions expressades per les persones entrevistades reflecteixen únicament les seves idees. Està prohibida la reproducció total o parcial dels continguts d'aquesta revista sense l'autorització escrita de l'editor. L'AUTÒNOMA es pot imprimir en format Acrobat via Internet a:
www.uab.cat

UNIVERSITAT AUTÒNOMA
DE BARCELONA

Àrea de Comunicació
i de Promoció
Edifici del Rectorat
08193 Bellaterra
(Cerdanyola del Vallès)
Tel. 93 581 13 35
Fax 93 581 25 46
www.uab.cat
g.prensa@uab.cat